

DZWONECZEK

„OSZCZĘDNOŚCIĄ I PRACĄ LUDZIE SIĘ BOGACĄ“.

Któż z nas nie słyszał tego przysłowia, tak często używanego w potocznej mowie? Kto nie zastanawiał się nad jego znaczeniem?

Wielu nawet doszło do przekonania o prawdzie zawartej w tych słowach, wzbogacając się dzięki tylko własnej pracy i oszczędności. Bywają jednak między nami i tacy, którzy zaprzeczają tej prawdzie, twierdząc, że aby móc oszczędzać, »trzeba koniecznie mieć z czego oszczędzać«. Ci zwłaszcza sądząc, że do tego potrzebne są olbrzymie sumy pieniędzy, trwają w błędzie i zapominają o drugim przysłowiu, które powiada: »składaj ziarnko do ziarnka, aż uzbiera się miarka«. Nie byłyby wielką zasługą oszczędności, zrobione przy wielkich dochodach, — tu chodzi głównie o drobne, codzienne oszczędzanie: w pieniądzu, ubraniu, wreszcie w tych błahostkach, bez których można się śmiało obejść. Jeśli nie nauczymy się oszczędzać przy drobnych dochodach, to nie potrafimy tego i przy dużych. W błędzie są także ci, którzy myślą, że oszczędność obowiązuje tylko ludzi dorosłych, natomiast dzieci są od niej wolne.

Niedawno idąc ulicą, przysłuchiwałem się mniej więcej takiej rozmowie dwóch malców, powracających ze szkoły.

— Wiesz co, Wicek — mówił jeden z nich — nasz pan miał dziś w szkole odczyt o oszczędności. Po raz pierwszy zrozumiałem, że oszczędzając można dojść do majątku, postanowiłem więc od dziś odkładać do kasy pieniądze, dotąd wydawane na słodycze i zabawki.

— E »bujdy« — rzekł drugi z miną zawadjacką. — Niech oszczędzają starsi. Ja tam nie będę oszczędzał, zresztą jeszcze mam czas.

Zastanowiła mnie odpowiedź drugiego uczniaka, ale równocześnie zrozumiałem, jak mylne pojęcia ma wiele dzieci o oszczędności. Nie muszą oszczędzać, bo to należy do ich rodziców, — sami zaś mają jeszcze czas.

Kochane dzieci! już nieraz słyszałyście, że to wszystko, czego się nauczyacie za młodu, a więc i oszczędzania, nie zginie, ale przyniesie wam w przyszłości wiele pożytku i radości. A zatem już teraz zaczynajcie zbierać »ziarnko do ziarnka«.

„Jo—jo“ jest to zabawka, polegająca na puszczaniu krążka po sznurku na dół i do góry. I nasz malec bawi się w „jo—jo“. Ale on też oszczędza, nie kupując drogich zabawek.

Henryk Sienkiewicz jako człowiek i literat.

W dniu 15 listopada minęła szesnasta rocznica śmierci jednego z naszych polskich pisarzy, Henryka Sienkiewicza. Trzeba wiedzieć, że Sienkiewicz nie tylko przysłużył się literaturze swymi nieśmiertelnymi dziełami jako powieściopisarz i moralista, ale oprócz tego zajmował się szerzeniem oświaty wśród najbiedniejszych, jako prezes Macierzy szkolnej w Warszawie i założyciel komitetu dla bezdomnych. Jako człowiek był Sienkiewicz niesłychanie szlachetny, odważny i gorący patriota. O tem świadczy między in-

nemi list otwarty do cesarza niemieckiego, Wilhelma II, napisany z powodu katowania dzieci polskich we Wrześni za pacierz, odmawiany przez nich po polsku wbrew zakazowi ze strony władz niemieckich. W liście tym jako przedstawiciel uciemzonego narodu, Sienkiewicz wzywa cesarza Prusaków, by zaprzestał barbarzyńskiego sposobu rządzenia.

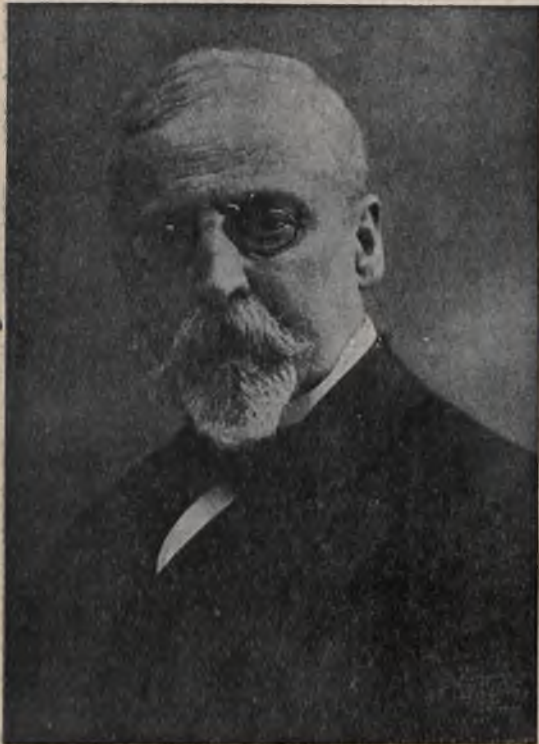
Naród Polski z wdzięczności, za pracę ofiarował mu dobra w powiecie kieleckim.

Henryk Sienkiewicz urodził się w 1846 roku w Woli Okrzejskiej pod Łubowem. Kształcił się w ówczesnej szkole Głównej w Warszawie. Potem poświęcił się dziennikarstwu, pisząc artykuły do różnych gazet. W życiu swem wiele podróżował po Europie, Ameryce i Afryce, a wrażenia swoje opisał w »Listach z Afryki«, i nowelach, pełnych świetnego dowcipu i pięknych obrazów przyrody. Jakże suche i nudzące wydają się opisy tychże samych krajów w podręcznikach geograficz. inaczej w jego »Listach«.

Z późniejszych czasów znane są powszechnie jego nowele: Bartek zwycięzca, Z pamiętnika poznańskiego nauczyciela, (o szkole pruskiej), Niewola tatarska, Janko muzykant, Za chlebem, Stary sługa i inne. Jeżeli ich nie znacie, przeczytajcie je koniecznie.

Odkąd Sienkiewicz zrozumiał, że posiada wielki talent pisarski, zabrał się do większych prac i wtedy to powstały przepiękne dzieła: Ogniem i mieczem, Potop, Pan Wołodyjowski, Qvo vadis, Krzyżacy, W pustyni i w puszczy i t. d.

Dzieła Sienkiewicza, zwłaszcza Qvo vadis, tłumaczone na różne języki europejskie, zyskały mu światową sławę. Sienkiewicz zmarł w roku 1916, nie doczekawszy się zmartwychwstania Polski, którego tak pragnął.

HENRYK SIENKIEWICZ.

DAJ MI KOCHAĆ...

*Daj mi kochać Ciebie wiernie
O Mateczko droga,*

*Daj mi kochać krzyż i ciernie
Dla miłości Boga.*

Wł. Urb.

Jak słodko i szlachetnie być rycerzem Chrystusa!

(List z Kęt).

15 sierpnia, w dzień Wniebowzięcia Matki Boskiej przypadło przyjęcie chłopców do „Kółka Ministrantów“, założonego w naszej parafji pod przewodnictwem ks. dyr. Stanisława Piątka. Uroczystość rozpoczęła się Mszą św., którą odprawił ks. Dyrektor, a podczas której przystąpiliśmy wspólnie do Komunii św. Po Mszy św. ks. Dyrektor wygłosił naukę, w której podkreślił, że niema większego zaszczytu dla chłopca, jak być dobrym ministrantem i godnie służyć do Mszy św. W dawnych czasach nawet królowie polscy i wielcy panowie za zaszczyt sobie mieli służyć do Mszy św. Przytem mowca wspominał, iż w jednej parafji z „Kółka Ministrantów“ wyszło aż 17-tu zacnych kapłanów. Ministrant powinien być dobrym, szlachetnym chłopcem i wyrósł na gorliwego katolika — obywatela. Tu trzeba dać za przykład do naśladowania największego opiekuna młodzieży, naszego rodaka, św. Jana Kantego.

Po nauce odmówiliśmy Litanję do Najsw. Serca Jezusowego, poczem ks. Dyrektor poświęcił nasze odznaki.

Uroczystość zakończyliśmy pieśnią do św. Jana Kantego: „Słuchaj, słuchaj o Błogosławiony“ i rozeszliśmy się do domów z tym słodkim zaszczytem, że jesteśmy rycerzami Chrystusa.

Ludwik Jurzak.

PODKARPACIE

(Dokończenie).

Skąd się wzięły właśnie na Podkarpaciu takie wielkie ilości soli i nafty? Ludzie uczeni tłumaczą to tem, że dawniej na tem miejscu było wielkie morze, w którym, jak wiadomo, jest zawsze dużo soli. Potem morze cofnęło się i osadziło sól. Z powodu jednak dalszych zmian, zachodzących w tych czasach na ziemi, tę sól pokryły warstwy ziemi i dlatego musimy ją kopać. Zaś nafta miała się wziąć z tłuszczu z całej masy olbrzymich zwierząt przedpotopowych, które jakaś straszna katastrofa zatopiła i ciała ich nakryła mułem. Może to i prawda, bo w tych okolicach, gdzie są studnie nattowe, odkopano przed kilkunastu laty szczątki jakiegoś hipopotama, kości mamuta, a niedawno niemal całego nosorożca, którego możecie zobaczyć wypchanego w Krakowie, w Muzeum Akademji Umiejętności. Ani hipopotamów, ani mamutów, ani nosorożców za historycznych czasów na ziemiach naszych nie bywało, widocznie kiedyś jednak żyły, skoro szczątki ich wydobywają. To też jest nasze bogactwo narodowe, bo z powodu tych wykopalisk dużo pisano o naszej Polsce w całym świecie i uczeni z różnych krajów zjeżdżali się, by te nadzwyczajności naukowe oglądać!

T. St.

Sprostowanie. W 44-Nrze „Dzwoneczka“ na pierwszej stronie pod obrazem Pana Jezusa ma być podpis „Chrystus“ Józefa Unierzyckiego, a nie, jak mylnie wydrukowano, podpis inny: „Pod bożą opiekę“ Vlastimila Hofmana. Obraz Hofmana zamieścimy w najbliższym czasie.

Szarady, zagadki — dla naszej gromadki

Lamigłówka geograficzna.

+ - - - - - - - - - - Wyszukać 6 państw i wpi-
 - + - - - - - - - - - - sać je w miejsce kresiek.
 - - + - - - - - - - - - - Z liter w miejscach krzy-
 - - - + - - - - - - - - - - żyków powstanie kraj
 - - - - + - - - - - - - - - - drogi sercu każdego
 - - - - - + - - - - - - - - - - Polaka

Czem się zajmują ci panowie?

(ul. K. Morawski N. Targ).

J. Tarszuno

L. Kotin

Strudzony myśliwy szuka swego towarzy-
 sza — pomóżcie mu go odszukać.

Mały dowcipniś:

Oszczędność.

— Jasiu, dziś przyjdzie pani nauczy-
 cielka. Czy umyłeś ręce?

— Tak, mamusiu.

— A twarz?

— Tak, mamusiu.

— A uszy?

— Tak, mamusiu, te od strony pan .

W szkole.

Mały Cześ, który dopiero od niedawna
 zaczął chodzić do szkoły, wkłada sobie
 podczas lekcji do ucha kawałek waty.

— Co robisz? — pyta kolega.

— To na wszelki wypadek, żeby to,
 co wchodzi jednym uchem, nie mogło
 wyjść drugim.

W szkole żydowskiej.

Nauczyciel: — Moryc, powiedz mi, do
 czego służy mydło?

Moryc: — Mydło, proszę pana pro-
 fesora, służy do sprzedawania.

Rachunki.

Jasio mozoli się nad rozwiązaniem
 zadania rachunkowego. Do pomocy uży-
 wa palców.

— Ależ, Jasiu — mówi mama — nie
 licz palcami tylko głową.

— Tak, mamusiu, lecz ja mam tylko
 jedną głowę — odpowiada chłopczyk.

O czwartej robi się ciemno!

Na polu deszcz — trzeba zostać w domu. Lecz cóż tu robić w takie długie
 wieczory? Z pomocą spieszy wam „Dzwoneczek” i ogłasza konkurs na pytania:

1. **Jaki sport podoba mi się najwięcej i dlaczego?**

2. **Moje zamiłowania i rozrywki.**

Zabierzcie więc głos i odpowiedzcie na to pytanie, które wam najwięcej odpo-
 wiada. Prace należy nadsyłać najdalej do 15 grudnia bież. roku. Zwycięzców czekają
 3 nagrody.

